

Základní škola, Šatov, okres Znojmo,
příspěvková organizace
671 22 Šatov 398, Tel.: 515221674
IČO: 709 92 380

KRIZOVÝ PLÁN

PRO SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY

Krizový plán školy je součástí **MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU** a slouží k řešení rizikových situací ve škole.

S jeho zněním jsou seznámeni všichni zaměstnanci školy.

Plán je uložen na přístupném místě ve sborovně školy.

OBSAH:

- 1. Žák je v ohrožení života**
- 2. Podezření na zneužití návykové látky**
- 3. Fyzický nebo slovní útok**
- 4. Nalezení případně požití alkoholu u žáka**
- 5. Užívání tabákových výrobků v prostorách školy, nalezení tabákových výrobků u žáka**
- 6. Nalezení ilegální drogy u žáka**
- 7. Nabízení legální drogy ostatním žákům**
- 8. Distribuce nelegální drogy žákem**
- 9. Nalezení drogy nebo pomůcky pro užívání drog v areálu školy**
- 10. Žák se svěří, že užívá drogy**

PRVNÍ POMOC

**TELEFONNÍ KONTAKTY NA PORADENSKÁ ZAŘÍZENÍ
KRIZOVÝ PLÁN – ŘEŠENÍ ŠIKANY**

1. Žák je v ohrožení života /je zraněn, chová se zmateně, ztrácí vědomí, .../

- zaměstnanec školy, který je přítomen této situaci, nebo je informován jiným žákem, neprodleně poskytne první pomoc
- informuje vedení školy
- zavolá rychlou záchrannou službu
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce žáka

2. Zaměstnanec má podezření na zneužití návykové látky u žáka:

- zaměstnanec zabrání dalšímu konzumaci látky
- v případě potřeby je poskytnuta první pomoc a přivolána zdravotnická záchranná služba (155)
- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka
- pokud žák není schopen vyučování, rodiče jsou vyzváni k jeho neprodlenému vyzvednutí žáka
- pokud zákonní zástupci nemohou přijít, vedení školy zajistí žákovi lékařské ošetření, či kontaktuje OSPOD
- další případný postup viz. bod 4 a 5 – nalezení legální nebo nelegální drogy u žáka

3. Zaměstnanec je svědkem fyzického nebo slovního útoku na žáka:

- zaměstnanec vhodným způsobem zasáhne a zajistí ochranu oběti
- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce pachatelů i oběti o situaci
- vedení školy provede jednání se zákonnými zástupci žáků, ze kterého se vyhotoví písemný zápis podepsaný všemi přítomnými
- vedení školy nabídne pomoc psychologa
- školní metodik prevence ve spolupráci s výchovným poradcem nebo s psychologem zajistí intervenční program pro třídní kolektiv
- /PROBLEMATIKA OPAKOVANÉHO ŠIKANY JE ŘEŠENA ZVLÁŠŤ/

4. Zaměstnanec u žáka nalezne alkohol, popř. zjistí požití alkoholu u žáka:

- při přistižení žáka je nutné zabránit konzumaci
- zaměstnanec informuje metodika prevence, nebo výchovného poradce. Situace je řešena s ředitelkou školy
- žák sám uloží na vyzvání alkohol v ředitelně školy za přítomnosti dvou svědků
- v případě, že je žák ohrožen na zdraví nebo životě, zaměstnanec okamžitě volá záchrannou službu
- vedení školy vyrozumí zákonného zástupce
- v případě jeho nedostupnosti vyrozumí škola OSPOD, může požadovat pomoc
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka i v případě, že je žák schopen vyučování a vyzve je k převzetí nalezené látky
- je vhodné zjistit, jak žák látku získal – pokud doma, je rozhodně vhodné probrat událost s rodiči dítěte, pokud se situace opakuje, informovat OSPOD. Jestliže se jedná o opakovaně nespolupracující rodiče, pak je vhodné hlásit situaci přímo PČR
- pokud látku získal v obchodě, je namístě vyrozumět Polici ČR o tom, že dochází k prodeji alkoholu a tabáku dětem

5. Žák je přistižen při kouření v areálu školy nebo na jiné školní akci (týká se i ostatních tabákových výrobků):

- pedagogický pracovník informuje zákonné zástupce a přestupek řeší podle školního řádu
- je možné udělit výchovné opatření, sdělit žákovi rizika kouření, popř. doporučit rodičům odborné poradenské služby – např. Národní linku pro odvykání kouření
- v případě, že rodiče opakovaně nespolupracují, je možné kontaktovat OSPOD
- při nalezení tabákových výrobků u žáka ped. pracovník vyzve k odevzdání těchto

tabákových výrobků (žáka nesmí prohledávat ani nesmí výrobky bez souhlasu žáka zabavit). Poté jsou uloženy v ředitelně školy, kde si je vyzvedne zákonný zástupce – nejlépe proti podpisu.

6. Zaměstnanec u žáka zjistí vlastnictví ilegální drogy (marihuana, TRIP, jiná podezřelá látka)

- primárně je nutné zabránit konzumaci látky
- žák sám uloží na vyzvání pedagogického pracovníka podezřelou látku do obálky, a to **v přítomnosti dalšího svědka**. Ped. pracovník obálku zalepí a svědek nejlépe přes přelep obálku podepíše
- pokud to zdravotní stav žáka vyžaduje, voláme ihned rychlou záchrannou službu
- pokud není ošetření potřeba, sepíše pracovník stručný záznam o události s vyjádřením žáka, a to za přítomnosti svědka a bezodkladně informuje vedení školy
- záznamy jsou předány k založení školnímu metodikovi prevence
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka
- vedení školy událost oznámí Policii ČR a oddělení sociálně právní ochrany
- ŠMP poskytne žákovi a jeho zástupcům základní informace o možnostech odborné pomoci

7. Žák nabízí ve škole alkohol ostatním žákům

- dopouští se přestupku, pokud by podal alkohol jinému žákovi ve větší míře, opakovaně nebo velkému počtu dětí, může se jednat o podezření ze spáchání trestného činu podání alkoholu dítěti a je na místě přivolat Policii ČR a vyrozumět zákonné zástupce

8. Zaměstnanec přistihne žáka při distribuci nelegální drogy:

- nikdy mu zaměstnanec neodebere látku, zajistí jeho izolaci od ostatních dětí, zavede jej doředitelny, kde je pod dohledem, /nesmí se provádět osobní prohlídka ani prohlídka věcí/
- vedení školy zavolá Policii ČR
- vedení školy provede záznam o případu, vyrozumí orgán sociálně právní ochrany dětí
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka

9. Zaměstnanec v areálu školy nalezne drogy nebo vybavení k jejich užívání:

- zaměstnanec zajistí bezpečné uložení drogy nebo vybavení
- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy kontaktuje Policii ČR a předá jí nález
- vedení školy provede záznam o případu
- v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se látka přivolanému lékaři

10. Žák se zaměstnanci svěřil s tím, že užívá drogy:

- zaměstnanec oznámí informaci školnímu metodikovi prevence, či výchovnému poradci, ten rozhodne po dohodě s ředitelkou školy o dalším postupu

PRVNÍ POMOC PŘI OTRAVĚ ALKOHOLEM NEBO DROGAMI

Okamžitě přivolat lékaře!

Zdravotníci jsou vázáni mlčenlivostí.

Odkládat přivolání pomoci by mohlo vážně ohrozit zdraví nebo i život postiženého.

Důvodem k okamžitému lékařskému zákroku je i podezření na otravu.

Nepodávat nic, co obsahuje alkohol, černou kávu ani mléko!

Co dělat, než přijde lékař?

- 1. Při vědomí a došlo-li k otravě ústy:** podat větší množství vody (i s živočišným uhlím). Pak vyvolat stlačením kořene jazyka zvracení. Ošetřit možná zranění a zajistit nepřetržitý dohled. Zabránit prochladnutí.
- 2. Při vědomí a došlo-li k otravě nitrožilní cestou nebo vdechnutím:** zvracení nevyvolávat. Ošetřit možná zranění a zajistit dohled – hrozí riziko nesmyslného a nebezpečného jednání postiženého. Zabránit prochladnutí.
- 3. V bezvědomí:** nikdy nepodávat postiženému nic ústy! Nevyvolávat zvracení - nebezpečí vdechnutí zvratků! Uvést do stabilizované polohy na bok, aby nezapadl jazyk. Ošetřit případná zranění, zajistit nepřetržitý dohled, zabránit prochladnutí. **Při zástavě dechu** uvolnit dýchací cesty a provést umělé dýchání. **Při srdeční zástavě** je nutné aplikovat kardiopulmonární resuscitaci.

Telefonní kontakty na poradenská zařízení :

Zdravotnická záchranná služba: 155

Policie České republiky: 158

Hasiči: 150

Integrovaný záchranný systém: 112

Policie ČR Znojmo 974 641111

Městys Šatov 515 221662, 515 221
690

Městský úřad Znojmo 515 216 111

Pedagogicko – psychologická poradna Znojmo 515 260 077

Charita Znojmo 515 221 986

Krizové linky:

Linka bezpečí pro děti a mládež 116 111

Bílý kruh bezpečí 257 317 110, 251511 919, 585 423
857

KRIZOVÝ PLÁN – ŘEŠENÍ ŠIKANY

Definice pojmu:

Úmyslné a opakované ubližování slabšímu (neschopnému obrany) jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické, ponižování lidské důstojnosti, jde spíš o postoj než o čin. Dominantní znak šikany – bezmocnost oběti. Šikanování je velice závažný, společensky nebezpečný jev, ohrožující oběť fyzicky, ale zejména psychicky.

Šikanování je nutno chápat jako poruchu vztahů. A to nejen mezi agresorem a obětí. Šikana se nikdy neděje ve „vzduchoprázdnu“. Šikana vzniká tam, kde existují ve skupině, ve třídě, nezdravé vztahy, kde je silná diferenciaci na silné a slabé. Problém šikany tedy nelze řešit jako problém vztahu mezi agresorem a obětí, aniž bychom léčili celou skupinu. To je jedna z nejčastějších chyb, ke které při řešení problému šikany dochází.

ZNAKY ŠIKANOVÁNÍ

NEPŘÍMÉ (varovné) znaky šikanování -

Pro zaměstnance školy:

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními
- o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
- stává se uzavřeným
- jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- zašpiněný nebo poškozený oděv
- stále postrádá nějaké své věci
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- má odřenin, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Pro rodiče:

- za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi
- dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem
- nechutí jít ráno do školy, dítě odkládá odchod z domova, možno pozorovat strach, ztráta chuti k jídlu
- dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, popř. střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem, dítě chodí domů ze školy hladové
- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu
- dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně
- dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co ho trápí.
- dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody, případně doma krade peníze

- dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům
- dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat
- dítě se vyhýbá docházce do školy
- dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku

PŘÍMÉ znaky šikanování

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo „legrací“ zranitelný
- kritika žáka, výtky na jeho adresu, pronášené nepřátelským až nenávistným, nebo pohrdavým tónem
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jí podřizuje
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či spoluúčasti na nich
- honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout
-

Postup školy v případě podezření na šikanu:

- informovat školního metodika prevence - chráníme zdroj a obsah informace, nikdy nerozdělujeme na základě prvotní informace na oběti a agresory, cílíme na celek – onemocnění vztahů, informace si ověřujeme, nejednáme na základě sympatií a nesympatií
- metodik provede zápis – datum, čas, kdo informaci sdělil, obsah informace – přesně a konkrétně.
- pokud je informátorem dítě, ujistíme ho, že informace bereme vážně, pochválíme, poskytneme podporu a také provedeme zápis
- rozlišovat šikanu a škádlení – ale nebagatelizovat
- pokusit se určit o jaký stupeň šikany se jedná – v prvním stádiu je důležité stopnout nemocné chování, upozornit na nevhodnost. V dalších stádiích je vhodné využít pomoc dalších institucí – např. PPP nebo SVP.

STRATEGIE PRO VYŠETŘOVÁNÍ ŠIKANY

- 1) **Rozhovor** s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi
- 2) **Nalezení** vhodných svědků
- 3) Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezáujatých svědků.
- 4) Vždy vést písemný záznam a věnovat pozornost všem detailům jako např. nesrovnalostem v časech a místech, apod.

- 5) **Zajištění ochrany oběti** - spojit se s rodiči případné oběti (požádat je o spolupráci), konzultovat s nimi výskyt nepřímých znaků šikany – dbát na **taktní přístup** a zejména na zachování důvěrnosti informací. Vše zaznamenávat.
- 6) **Rozhovor s agresory**, případně konfrontace mezi nimi.
Vyslechnout agresory – překvapivě, mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu výpovědí. Vytipovat nejslabší článek, dovést k přiznání či vzájemnému obviňování.

Další výchovná opatření:

- Vedení školy spolu s týmem školního poradenského pracoviště **posoudí** na základě shromážděných informací, **zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň závažnosti**, navrhne další postup vůči obětem, agresorům i třídě jako celku a jejich potrestání.
- Pozvat individuálně k jednání rodiče agresorů, seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření a požádat je o spolupráci.
- Pokud odmítají, zvážit oznámení Policii ČR – závisí na věku agresorů, na intenzitě a závažnosti šikany.
- Rozebrat situaci se třídou, prodiskutovat, vysvětlit nebezpečnost a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků. V případě, že je třída na straně útočníka, vysvětlit, že konflikty a problémy se nemohou řešit jakýmkoliv násilím.
- Pokud se situace vyřeší pouze odchodem některých žáků, měl by odejít agresor, a nikoli oběť.

Strategie při brutálním skupinovém násilí, tzv. „školním lynčování“

1. Překonání šoku pedagoga a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogů na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Dokončení vyšetřování a potrestání viníků.

Poznámky:

Školní poradenské pracoviště:	ředitelka školy	Mgr. Bc. Petra Konvalinová Vlašínová
	zástupce ředitelky	Mgr. et Mgr. Libuše Žárská
	výchovný poradce	Mgr. Petr Šlimar
	školní metodik prevence	Mgr. Pavlína Nikolová

V Šatově 5. 10. 2022

Mgr. Pavlína Nikolová, ŠMP